

Republika Srbija
ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

IZVEŠTAJ O RADU
ZA 2010. GODINU

Beograd, februar 2011. godine

U toku 2010. godine u Zavodu za socijalno osiguranje su, u okviru delokruga rada i nadležnosti propisanih Zakonom o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, br. 65/08 i 36/09), međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju i administrativnim i drugim sporazumima za sprovođenje međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju, izvršeni sledeći poslovi i zadaci:

A. Unapređen je socijalno-ekonomski položaj osiguranika i korisnika prava u oblasti socijalne sigurnosti primenom međunarodnih ugovora održavanjem zvaničnih razgovora sa organima za vezu sledećih država: 1. Republike Slovenije; 2. Crne Gore; 3. Bosne i Hercegovine; 4. Republike Hrvatske; 5. Republike Austrije; 6. Savezne Republike Nemačke; 7. Republike Turske i 8. Republike Francuske. Doprineto je rešavanju velikog broja pitanja i problema u vezi sa sprovođenjem i primenom važećih sporazuma o socijalnom osiguranju u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

1) Prioritet u radu Zavoda u 2010. godini bili su razgovori i kontakti sa Republikom Slovenijom, imajući u vidu činjenicu da je 1. novembra 2010. godine stupio na snagu Sporazum između Republike Srbije i Republike Slovenije o socijalnom osiguranju, koji je posle skoro 20 godina od prestanka postojanja zajedničke države uredio pitanja socijalnog osiguranja između dve države. U cilju što bolje pripreme za početak primene Sporazuma i omogućavanja korisnicima da svoja prava ostvare što efikasnije, održano je nekoliko razgovora sa nosiocima socijalnog osiguranja Slovenije:

1.1. U oblasti zdravstvenog osiguranja, sa Zavodom za zdravstveno osiguranje Slovenije održane su tri runde razgovora: u januaru, aprilu i novembru 2010. godine, na kojima je postignut dogovor o svim bitnim elementima neophodnim za nesmetanu primenu Sporazuma nakon njegovog stupanja na snagu - potpisan je Dogovor o naknadi troškova zdravstvenih usluga i o sadržaju dvojezičnih obrazaca, kao i Dogovor o upotrebi Evropske kartice zdravstvenog osiguranja na području Republike Srbije;

1.2. U oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja održani su razgovori sa Zavodom za penzijsko i invalidsko osiguranje Slovenije u martu 2010. godine, na kojima su utvrđene konačne verzije obrazaca za sprovođenje Sporazuma i razmotrena neka otvorena pitanja u vezi sa realizacijom potpisanog Protokola u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja;

2) Na razgovorima sa nosiocima socijalnog osiguranja Crne Gore, održanim u junu 2010. godine u Beogradu, razmotrena su sva otvorena pitanja i postignut dogovor o načinu njihovog rešavanja u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti i utvrđeni novi dvojezični obrasci za sprovođenje Sporazuma između dve države o socijalnom osiguranju;

3) U aprilu i junu 2010. godine u Beogradu i Bijeljini su održani razgovori sa organima za vezu Bosne i Hercegovine u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, na kojima su razmatrana brojna pitanja vezana za primenu Sporazuma u ovoj oblasti. Posebna pažnja posvećena je izmeni Administrativnog sporazuma za sprovođenje Sporazuma između SR Jugoslavije i Bosne i Hercegovine o socijalnom osiguranju, kojom je obezbeđeno da se u postupku preračuna penzija, pri izmirivanju odštetnih zahteva između nosilaca osiguranja Srbije i Bosne i Hercegovine zbog preplaćenih iznosa penzije, od 1. jula 2010. godine, to ne čini umanjivanjem penzije korisnika do 1/3, već da se odštetni zahtevi namiruju samo iz

zaostalih davanja. Posebno je razmatrano pitanje duga koje po osnovu odštetnih zahteva nosioci Bosne i Hercegovine imaju prema nosiocu socijalnog osiguranja u Republike Srbije i obrnuto. S tim u vezi dogovoreni su sledeći koraci koje će dva strane preduzeti u cilju okončanja plaćanja obaveza po ovom osnovu;

4) Tokom razgovora sa nosiocem penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Hrvatske, održanim u junu 2010. godine u Beogradu, dve delegacije su nakon razmatranja brojnih pitanja u vezi sa primenom Sporazuma, dogovorile pojednostavljene i ubrzane procedure za postupak preračuna penzija, isplatu vojnih penzija, konvalidaciju staža. Razmenjene su detaljne informacije o promenama u zakonodavstvima dveju zemalja i utvrđeni novi dvojezični obrasci za efikasniju primenu Sporazuma;

5) U maju 2010. godine održani su razgovori sa organom za vezu Republike Austrije u oblasti zdravstvenog osiguranja i penzijskog i invalidskog osiguranja. Rešavana su otvorena pitanja u vezi sa isplatom penzija, utvrđeno je međusobno stanje obračuna troškova zdravstvene zaštite, dogovoreni novi dvojezični obrasci i, u cilju obezbeđivanja efikasne komunikacije, razmenjene aktuelne liste kontakt osoba organa za vezu i nosilaca socijalnog osiguranja dveju zemalja;

6) U junu 2010. godine u Beogradu su održani razgovori sa organom za vezu Savezne Republike Nemačke u oblasti zdravstvenog osiguranja, na kojima je posebno razmotren predlog i, u najvećem delu, usaglašen tekst (na nemačkom i srpskom jeziku) odredbi novog Sporazuma o naknadi paušalnih troškova zdravstvene zaštite. Dogovorene su i izmene dvojezičnih obrazaca za primenu Sporazuma u cilju usklađivanja njihove sadržine i forme sa standardima u EU i utvrđena visina međusobnih dugovanja po osnovu troškova zdravstvene zaštite kao i rokovi za plaćanje. Nastavak razgovora dogovoren je za 2011. godinu;

7) U septembru 2010. godine u Beogradu, na razgovorima sa organom za vezu Republike Turske u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti obezbeđeni su svi potrebni preduslovi za nesmetanu primenu Sporazuma između Republike Srbije i Republike Turske o socijalnoj sigurnosti po njegovom stupanju na snagu, razmotreni nacrti dvojezičnih obrazaca u oblasti zdravstvenog osiguranja i nacrt Sporazuma o naknadi troškova zdravstvene zaštite. Nastavak razgovora dogovoren je za april 2011. godine u Ankari;

8) U Beogradu su u oktobru 2010. godine, posle više od 13 godina, održani razgovori sa organom za vezu Republike Francuske u oblasti zdravstvenog osiguranja, na kojima je usaglašeno stanje obračuna stvarnih troškova zdravstvene zaštite zaključno sa drugom polovinom 2009. godine i paušalnih troškova zdravstvene zaštite za period od 1997. do 2008. godine i dogovoreni rokovi za međusobna plaćanja po tom osnovu. Takođe su razmatrana i pitanja zaključivanja novog Administrativnog sporazuma između organa za vezu i pitanja vezana za isplatu dečijeg dodatka.

B. U aprilu 2010. godine potpisan je Dogovor o saradnji u 2010. i 2011. godini između Zavoda za socijalno osiguranje i Nemačkog saveznog penzijskog osiguranja, čiji je cilj podrška institucijama socijalnog osiguranja u Republici Srbiji u radu na pripremi za učlanjenje u Evropsku uniju, usklađivanje postojećih procedura u sistemu penzijskog i invalidskog osiguranja sa standardima i zahtevima EU, podizanje nivoa efikasnosti i

prilagođavanje penzijske administracije standardima koje postavljaju evropski propisi u ovoj oblasti.

Kao rezultat navedenog dogovora, u organizaciji Zavoda za socijalno osiguranje, u Beogradu je 28. i 29. oktobra 2010. godine, održan dvodnevni seminar o uredbama Evropskog parlamenta i Saveta Evropske unije u oblasti socijalne sigurnosti, na kome su vodeći stručnjaci Nemačkog saveznog penzijskog osiguranja (Deutsche Rentenversicherung Bund) predstavili zakonodavstvo i praktičnu primenu Uredbi 883/2004, 987/2009 i 988/2009 i govorili o razlikama navedenih uredbi u odnosu na bilateralni sporazum o socijalnom osiguranju između Republike Srbije i SR Nemačke i o drugim praktičnim pitanjima primene EU propisa.

C. U aprilu i junu 2010. godine održani su posebni razgovori sa nosiocima penzijskog i invalidskog osiguranja Savezne Republike Nemačke, odnosno Republike Austrije, na kojima je dogovoreno da se u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja između nadležnih institucija Republike Srbije i Savezne Republike Nemačke, odnosno Republike Austrije uspostavi praksa održavanja "Dana razgovora" (Međunarodnih savetodavnih dana).

Praksu održavanja dana razgovora, na kojima stručnjaci iz oblasti penzijskog osiguranja nadležnih organizacija pružaju osiguranicima i korisnicima prava odgovarajuću stručnu pomoć i savete ima većina zemalja Evropske unije. Na prvim Međunarodnim savetodavnim danima, održanim 20. oktobra 2010. godine u Beču, pružena je stručna pomoć i usluge savetovanja osiguranicima i korisnicima prava (ukupno 55 lica), a nastavak ovih aktivnosti sa nosiocima Nemačke, odnosno Austrije planiran je za mart, april i oktobar 2011. godine.

D. Početkom decembra 2010. godine Zavod za socijalno osiguranje je postao član Međunarodnog udruženja socijalne sigurnosti (International Social Security Association) kojim je obuhvaćeno preko 340 organizacija iz preko 150 zemalja okupljajući, na taj način, administratore sistema socijalne sigurnosti iz celog sveta. Članstvo Zavoda za socijalno osiguranje u Međunarodnom udruženju socijalne sigurnosti rezultiraće pozitivnim efektima po položaj institucija socijalnog osiguranja u Republici Srbiji, posebno imajući u vidu opredeljenje Republike Srbije za pridruživanje evropskim i svetskim integracijama.

E. Pored navedenih aktivnosti, predstavnici Zavoda su tokom 2010. godine imali aktivno učešće i u pregovorima nadležnih organa Republike Srbije (Ministarstva rada i socijalne politike i Ministarstva zdravlja) sa inostranim partnerima iz Švajcarske konfederacije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Rumunije i Republike Makedonije, koji su vođeni povodom zaključivanja novih ili noveliranja postojećih sporazuma o socijalnom osiguranju.

F. Takođe, predstavnici Zavoda su tokom 2010. godine aktivno učestvovali i na sastancima, konferencijama, radionicama i okruglim stolovima posvećenim pitanjima penzijskog i invalidskog osiguranja i zdravstvenog osiguranja, kako u zemlji tako i u inostranstvu.

G. U Zavodu je pružana i odgovarajuća stručna pomoć velikom broju osiguranika i korisnika prava iz oblasti socijalnog osiguranja, kao i pravna i administrativna pomoć organima za vezu, nosiocima osiguranja, kao i nadležnim organima drugih država.

Tokom izveštajnog perioda ostvarena je uspešna saradnja sa resornim ministarstvima – Ministarstvom rada i socijalne politike, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom ekonomije i

regionalnog razvoja, kao i sa nosiocima socijalnog osiguranja u Republici Srbiji – Republičkim fondom za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republičkim zavodom za zdravstveno osiguranje i Nacionalnom službom za zapošljavanje.